

PROCEDURA FSC®

Udział zewnętrznych obserwatorów podczas audytów FSC
i/lub w trakcie ocen ASI

FSC-PRO-01-017 V1-1



Tytuł:	Udział zewnętrznych obserwatorów podczas audytów FSC i/lub w trakcie ocen ASI
Kod dokumentu:	FSC-PRO-01-017 V1-1 EN
Zakres:	Publiczny
Zatwierdzony przez:	Rada Dyrektorów FSC
Kontakt w kwestii komentarzy:	FSC International Center GmbH -Departament Polityki i Standardów- Charles-de-Gaulle-Str. 5 53113 Bonn, Niemcy +49-(0)228-36766-0 policy.standards@fsc.org

© 2014 Forest Stewardship Council, A.C. Wszelkie prawa zastrzeżone.

Niniejszy dokument jest chroniony prawem autorskim. Powielanie i kopiowanie dokumentu w całości lub we fragmentach, jego reprodukcja, rozpowszechnianie bez pisemnej zgody autora jest zabronione.

Drukowane kopie dokumentu nie są weryfikowane i służą wyłącznie celom informacyjnym. By mieć pewność, że korzysta się z aktualnej wersji należy odnosić się do dokumentu umieszczonego na stronie internetowej FSC (www.fsc.org).

Tłumaczenie na język polski, zrealizowane staraniem krajowych reprezentantów FSC International w Polsce, służy jedynie celom informacyjnym i nie zastępuje oryginału.

UDZIAŁ ZEWNĘTRZNYCH OBSERWATORÓW PODCZAS AUDYTÓW FSC I/LUB W TRAKCIE OCEN ASI

FSC-PRO-01-017 V1-1

Forest Stewardship Council® (FSC) jest niezależną organizacją typu not for profit, która została założona w celu wspierania poprawnego przyrodniczo, korzystnego społecznie i opłacalnego ekonomicznie gospodarowania zasobami leśnymi świata.

Wizją FSC jest aby lasy światowe spełniały społeczne, ekologiczne i ekonomiczne prawa i potrzeby zarówno obecnego, jak i kolejnych pokoleń.

WPROWADZENIE

Wnioski o obserwację audytów FSC prowadzonych przez akredytowane przez FSC jednostki certyfikujące i/lub obserwację ocen przeprowadzanych przez ASI mogą pochodzić od różnych osób, w tym członków FSC, zainteresowanych stron, dziennikarzy itp. FSC z przychylnością patrzy na taki rodzaj zainteresowania systemem i dostrzega wartość w rozpowszechnianiu lepszego zrozumienia praktycznego zastosowania systemu FSC w terenie. Dlatego też FSC stara się pozytywnie rozpatrzyć wszystkie uzasadnione wnioski o uczestnictwo, dbając przy tym o ochronę integralności i efektywności zarządzania audytami/ocenami, a także o ochronę poufności biznesowej. Wnioski mogą zostać odrzucone z uwagi na wszelkie możliwe konflikty, które mogłyby zagrozić obiektywności całości przedsięwzięcia.

HISTORIA WERSJI

- V1-0 Wersja pierwotna; opracowana w odpowiedzi na GA 2005 (Zebranie Ogólne FSC w 2005 r., Wniosek #14 dotyczący polityki); zaaprobowana 11 maja 2009r. przez Dyrektora Wykonawczego FSC (opublikowana jako Nota Doradcza FSC-ADV-01-007).
- V1-1 Zmieniona decyzją Dyrektora Wykonawczego FSC o uwzględnieniu komentarzy otrzymanych od ASI, jednostek certyfikujących i zainteresowanych stron; przejście z formy Noty Doradczej w procedurę i przekształcenie, tak by dokument stał się odrębnym dokumentem normatywnym FSC.

A Cel

Celem niniejszej procedury jest ustalenie ogólnych zasad dotyczących uczestnictwa zewnętrznych obserwatorów w audytach FSC na miejscu (z ang. on-site audits) (zwanym dalej 'audytami') i/lub ocenach akredytacyjnych ASI (zwanym dalej 'ocenami'). Jest to kluczowe dla zapewnienia transparentności i możliwości uczenia się, przy jednoczesnym uwzględnieniu kwestii poufności informacji, niedopuszczania do sytuacji, w których mogą wystąpić jakiegokolwiek straty lub szkody, a także innych sytuacji, które mogą zaistnieć podczas audytu/oceny.

B Zakres

Niniejsza procedura jest wiążąca dla ASI, akredytowanych przez FSC jednostek certyfikujących (włączając w to ich zespoły oceniające i audytowe), audytowanych i obserwatorów uczestniczących w audytach lub ocenach.

C Data wejścia w życie i termin ważności

Data zatwierdzenia	12 listopada 2013
Data publikacji	6 marca 2014
Data wejścia w życie	1 kwietnia 2014
Okres ważności	Do 31 grudnia 2018 (lub do czasu zastąpienia lub wycofania)

D Odniesienia do innych dokumentów

Poniższe dokumenty referencyjne są istotne dla zastosowania niniejszego dokumentu. W przypadku datowanych dokumentów zastosowanie ma tylko wskazana wersja. W przypadku niedatowanych publikacji zastosowanie ma ostatnia wersja (włączając poprawki/zmiany).

FSC-STD-01-005 System rozstrzygnięcia sporów

E Pojęcia i definicje

Na potrzeby niniejszej procedury mają zastosowanie pojęcia i definicje podane w *Słowniku pojęć FSC-STD-01-002 EN* i opisane poniżej:

Ocena	Proces przeprowadzany przez ASI w celu oceny kompetencji akredytowanej przez FSC jednostki certyfikującej, oparty na konkretnym standardzie (standardach) i/lub innych dokumentach normatywnych oraz w określonym zakresie akredytacji (zaadaptowane z ISO/IEC 17011:2004 (E)).
Asesor	Osoba wyznaczona przez ASI do przeprowadzenia, samodzielnie lub jako część zespołu oceniającego, oceny jednostki certyfikującej (z ang. CAB) (zaadaptowane z ISO/IEC 17011:2004).
Audyt	Systematyczny, niezależny i udokumentowany proces przeprowadzany przez akredytowaną przez FSC jednostkę certyfikującą w celu uzyskania dowodów z audytu oraz ich obiektywnej oceny w celu określenia w jakim stopniu spełnione są kryteria audytu. Obejmuje zarówno audyty zasadnicze, jak i okresowe (zaadaptowane z ISO 19011:2002 (E)).

Audytowany	Organizacja, która podlega audytowi. Pojęcie organizacji obejmuje firmy, korporacje, przedsiębiorstwa, organizacje charytatywne, stowarzyszenia i instytucje (lub niektóre ich kombinacje), a także osoby prywatne, rodziny lub społeczności. W odniesieniu do certyfikacji FSC, audytowany to ubiegający się o certyfikat FSC lub już go posiadający.
Audytor	Osoba posiadająca kompetencje niezbędne do przeprowadzenia audytu (zaadaptowane z ISO 19011:2002 (E)).
Asesor wiodący	Asesor ponoszący ogólną odpowiedzialność za określone działania oceniające (zaadaptowane z ISO/IEC 17011:2004 (E)).
Audytor wiodący	Audytor wyznaczony do zarządzania audytem (często także do kierowania zespołem audytującym).
Obserwator	Osoba towarzysząca zespołowi audytującemu lub oceniającemu, która nie ocenia, ani nie audytuje. Obserwatorów uważa się za zainteresowane strony, jednak muszą oni respektować kodeks postępowania określony w niniejszym dokumencie. UWAGA 1: Obserwator nie jest częścią zespołu audytującego, nie może mieć wpływu na audyt, ani go zakłócać. UWAGA 2: Obserwatorem może być urzędnik państwowy lub przedstawiciel organu regulacyjnego lub inna zainteresowana strona, będąca świadkiem audytu.

Formy czasownikowe do wyrażania postanowień

[Zaadoptowane z *Dyrektywy ISO/IEC Część 2: Zasady dotyczące struktury i redagowania Międzynarodowych Standardów*]

“*shall*”: [należy, jest zobowiązany, musi]: wskazuje wymagania, których należy bezwzględnie przestrzegać, by zachować zgodność z normą.

“*should*”: [powinien, zaleca się]: wskazuje na tę spośród kilku możliwości, która jest rekomendowana jako preferowana, bez wspominania ani wykluczania innych, lub że jakiś sposób postępowania jest preferowany, ale niekoniecznie wymagany.

“*may*”: [jest możliwe, może]: wskazuje na sposób postępowania, który, jest dopuszczalny w ramach wyznaczonych przez dokument.

“*can*”: [jest możliwe, może]: stosuje się do wyrażenia możliwości i zdolności materialnej, fizycznej lub przyczynowej.

1 Wniosek o uczestnictwo

1.1 Obserwatorzy zewnętrzni mogą wziąć udział w audytach na miejscu, tylko jeśli posiadają uprzednią, pisemną zgodę od audytowanego i od jednostki certyfikującej. Do udziału w ocenach ASI potrzebna jest dodatkowa zgoda wydawana przez ASI.

1.2 Wniosek dotyczący uczestnictwa w charakterze obserwatora podczas audytu/oceny należy złożyć w formie pisemnej do właściwej jednostki certyfikującej oraz, jeśli ma to zastosowanie, do ASI nie później niż cztery (4) tygodnie przed zaplanowaną datą rozpoczęcia audytu/oceny na miejscu. Rozpatrzenie wniosków złożonych później następuje według uznania audytowanego i jednostki certyfikującej.

UWAGA: Udział w audycie może być opóźniony o dwanaście (12) miesięcy lub więcej w zależności od możliwości audytowanego, jednostki certyfikującej i/lub ASI do uwzględnienia wniosku podczas planowania oraz logistyki nadchodzącego audytu/oceny.

1.3 Wniosek powinien zawierać:

- a) Imię, nazwisko i dane kontaktowe wnioskodawcy (adres, numer telefonu, adres email);
- b) Organizację, do której należy wnioskodawca (jeśli ma to zastosowanie);
- c) Status członkowski w FSC (brak członkowska/ członek konkretnej izby/ członek wspierający);
- d) Krótki opis dotyczący doświadczenia wnioskodawcy (zawód, kompetencje, doświadczenie/kompetencje związane z certyfikacją);
- e) Krótkie wyjaśnienie przyczyn wnioskowania o obserwację audytu/oceny;
- f) Oświadczenie dotyczące poniesienia kosztów;
- g) Zobowiązanie do przestrzegania niniejszej procedury oraz Kodeksu postępowania obserwatora (patrz Załącznik1).

UWAGA: Wnioskodawca może dołączyć CV do wniosku.

1.4 Jednostka certyfikująca jest zobowiązana do przekazania wniosku do audytowanego wraz z kopią niniejszej procedury i prośbą o terminową odpowiedź.

1.5 Audytowany ma możliwość odrzucenia wniosku w oparciu o uzasadnione zastrzeżenia związane z wnioskiem. Jednostka certyfikująca ma obowiązek ocenić przedłożone zastrzeżenia; nieuzasadnione odrzucenie wniosku nie może być akceptowane.

1.6 Podstawy do odrzucenia wniosku obejmują, ale nie ograniczają się do:

- a) Konflikty interesów spowodowanego byciem wykonawcą prac dla konkurencji lub byciem pracownikiem konkurencji;
- b) Doświadczenia wnioskodawcy w zakresie łamania porozumień dotyczących poufności;
- c) Doświadczenia wnioskodawcy w zakresie zakłócenia przebiegu audytów;
- d) Dowodu, że wnioskodawca zamierza zakłócać audyt.

UWAGA: Fakt, że obserwator publicznie krytykował działalność w przeszłości nie może stanowić podstawy do odrzucenia wniosku.

1.7 Decyzja podjęta względem przedłożonego wniosku musi zostać przekazana wnioskodawcy w czasie, który nie uniemożliwi obserwatorowi wzięcia udziału

w audycie/ocenie. Odrzuceniu wniosku przez audytowanego, jednostkę certyfikującą lub ASI musi towarzyszyć uzasadnienie wyjaśniające powód odrzucenia.

UWAGA: FSC, jako transparentny system certyfikacji, ma pozytywne nastawienie względem uczestnictwa obserwatorów w audytach i ocenach, dlatego też oczekuje, że zarówno jednostki certyfikujące, jaki i audytowani będą wykazywali podobne nastawienie podczas ocen przedłożonych wniosków.

2 Role i obowiązki obserwatorów

- 2.1 Obserwatorzy nie są częścią zespołu przeprowadzającego audyt/ocenę, jednak mogą towarzyszyć członkom zespołu w dowolnym czasie i mogą mieć dostęp do dokumentacji i miejsc dostępnych zespołowi audytującemu/oceniającemu w ramach zakresu ewaluacji, chyba że dostęp został ograniczony zgodnie z punktem 2.3 poniżej.
- 2.2 Obserwatorzy mogą towarzyszyć pracy zespołów audytujących/oceniających w terenie, by przyczynić się do transparentności procesu, jednak nie mogą ingerować w audyt/ocenę.
- 2.3 Audytowany może ograniczyć obserwatorom dostęp do miejsc, dokumentów i innych źródeł informacji jeśli są sklasyfikowane jako poufne lub niebezpieczne. Powinno to być zaznaczone w trakcie spotkania otwierającego.
- 2.4 Lider zespołu może wykluczyć obserwatora z audytu/oceny podając uzasadnione przyczyny, zwłaszcza w sytuacjach powtarzających się zakłóceń audytu/oceny, zniewagi lub narażania na niebezpieczeństwo zespołu audytującego lub audytowanego, lub w przypadku ignorowania zasad dotyczących zdrowia i bezpieczeństwa.
- 2.5 Na czas trwania audytu, obserwator odrzuci każdy status, który ma jako zainteresowana strona lub przedstawiciel zainteresowanej strony. Jednakże rola obserwatora nie zmienia, ani nie wpływa na rolę danej osoby i jej prawa jako zainteresowanej strony w ogólnym procesie certyfikacji.

3 Poufność

- 3.1 Należy podpisać formalne porozumienie w zakresie nieujawniania i poufności informacji między obserwatorami a jednostkami certyfikującymi przed audytami oraz z ASI przed oceną.
- 3.2 Na żądanie, porozumienie w zakresie nieujawniania i poufności informacji należy podpisać także z audytowanym.

4 Wydatki

- 4.1 Jeśli nie uzgodniono inaczej, obserwatorzy ponoszą koszty swojej podróży, zakwaterowania i wyżywienia.

5 Odpowiedzialność

- 5.1 Audytowany, jednostka certyfikująca, FSC i ASI nie ponoszą odpowiedzialności za jakiegokolwiek straty lub szkody poniesione przez obserwatora w trakcie trwania audytu/oceny.

6 Skargi

- 6.1 Skargi należy składać zgodnie z wytycznymi Systemu rozstrzygania sporów FSC.

Załącznik 1 Kodeks postępowania dla obserwatorów audytów/ocen

Obserwatorzy są zobligowani do przestrzegania poniższego kodeksu postępowania:

- a) Obserwatorzy powinni poprosić lidera zespołu odpowiedzialnego za przeprowadzenie audytu/oceny o krótkie wprowadzenie przed rozpoczęciem audytu/oceny lub na początku audytu/oceny.
- b) Zachęca się obserwatorów do uprzedniego przesyłania liderowi zespołu wszelkich uwag, w celu zapewnienia odpowiedniego przygotowania zespołu do wyjaśnienia wszystkich kwestii dotyczących zgodności z wymogami FSC,
- c) Obserwatorzy mogą z wyprzedzeniem poprosić o kopię raportu z audytu¹, mającego zastosowanie standardu, listy sprawdzającej lub planu audytu,
- d) Obserwatorzy nie mogą w żaden sposób ingerować w audyt/ocenę,
- e) Obserwatorzy zawsze podążają za zespołem audytowym i nie przeprowadzają własnej, niezależnej oceny,
- f) Obserwatorzy mogą, na zaproszenie asesora, audytora lub audytowanego, zadawać pytania służące wyjaśnieniu danej kwestii,
- g) Obserwatorzy muszą unikać żądań względem asesora, audytora lub audytowanego,
- h) W trakcie audytu/oceny obserwatorzy nie mogą korzystać z kamer lub innych urządzeń rejestrujących bez uzyskania uprzedniej zgody,
- i) Przez cały czas obserwatorzy stosują się do wszystkich instrukcji w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa podczas audytu/oceny.

¹ Jednostki certyfikujące podejmują decyzję w każdym przypadku osobno z uwagi na aspekty poufności.